

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 134. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359484304/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

ligesom i den dumpe Larm dens Hjertebanken. Overalt for Ens Øje flammer efter Solnedgang Lys, i alle Vejenes Spor ligger de; tværs over Vejen langs op ad Bjergsiderne springer og flyver de klare Flammer i Luften; de, som flyver højere oppe, ligner ganske løse revne og bevægelige Stjerner. Alle disse Flammer, der bevæger sig i lange Spring og slukkes et Sekund efter hvert Spring, er Sydens lysende Insekter. I Mørket hensætter disse Tusinder af Flammer En i en Æventyr-Stemning. Overfor lyser, set fra Cap Misene, den højrode Lavastrøm ned ad Vesuvs mørke Side.

Her er det, at man bringer Corinna hendes Lyra, og hun besynger først Pragten af denne Natur, Storheden af de Minder, der knytter sig til den, til Cumæ, hvor Sibyllen levede, til Gaeta, som ligger bagved, hvor Cicero udaandede for Tyrannens Dolk, til Capri og Bajæ, som bevarer Mindet om Tibers og Neros Rædselsgerninger, til Nisida, hvor Brutus og Portia sagde hinanden det sidste Farvel, til Sorrent, hvor Tasso, undsluppen af Galehuset, ussel, forfulgt, med uredt Skæg og sønderrevne Klæder bankede paa sin Søsters Dør, der end ikke straks kunde kende ham igen, og som ikke kunde tale for Taarer. Her er det, hun ender med en Elegi om al Jordelivets Kval og al Jordelivets Lykke.

Man høre Corinna's beaandede Tale i disse Omgivelser, hvor Skønheden er bygget paa Undergangen, hvor Lykken aabenbarer sig som en flyvende, hurtigt slukket Flamme, og hvor Vulkanen bestandig truer Frugtbarheden.

Hun siger: Jesus tillod en svag og maaske angrende Kvinde at bade hans Fødder med de kostbareste Salver; han stødte dem tilbage, der raadede hende til at opbevare denne Vellugt til en nyttigere Brug. «Lad hende kun gøre det, sagde han, thi jeg er kun kort Tid sammen med Jer.» Ak! Alt, hvad der er godt og stort paa denne Jord, er kun kort Tid sammen med os. Alderen, Svagheden, Døden udtørre snart den Dugdraabe, som falder ned fra Himlen og som hviler paa Blomster. Lad os da blande Alt, Elskov, Religion, Geni og Sol og Vellugt og Musik og Poesi; der gives ingen anden Ugudelighed end Kulde, Egenkærlighed og Lavhed. Det hedder: Naar to eller tre er forsamlede i mit Navn, saa vil jeg være midt iblandt Eder. Men hvad er det, o min Gud, at være forsamlede i dit Navn, hvis det ikke er at nyde din skønne Naturs ophøjede Gaver og ære

Dig derfor og takke Dig for Livet og fremfor Alt at takke Dig, naar et Hjerter, der ligeledes er skabt af Dig, møder og svarer vort.

Saaledes taler hun under sin dobbelte Beaandelse paa Højden af sit Liv, hvor hun forsøger paa at forene de store Evners og Kærlighedens Lykke som Myrten og Laurbærgrenen var sammenfattede i den Krans, der ræktes hende paa Capitol; det lykkes ikke, de springer tilbage, river sig fra hinanden, og Corinna forvandles fra den begejstrede Sibylle til endnu en af de mange fortvivlede og sønderbrudte Aander, gennem hvilke Aarhundredets Genius nedlægger Indsigelse mod det Samfund, der, som hine tilsyneladende sikre Byer, er undergravet af vulkanske Flammer, Flammier, som aldrig beroliges, men som giver sig Luft i det ene Udbrud efter det andet hele det urolige og ulykkelige nittende Aarhundrede igennem.

XI

Man kunde kalde *Corinna* et Digt om Nationalfordomme. Oswald repræsenterer alle Englands, hans Rejsefælle Greven af Erfeuil alle Frankrigs, og det er mod Fordommene hos disse to, paa hin Tid Europa's stærkeste og mest selvtillidsfulde Nationer, at Corinna kæmper af hele sin Sjæl. Denne Kamp er ikke koldblodig, thi Corinna's Fremtid afhænger af, hvorvidt det vil lykkes hende at bringe Oswald til at opgive sine medfødte Fordomme saa vidt, at han kan blive lykkelig med en Kvinde som hende, hvis Liv paa ethvert Punkt staar i Strid med hvad der i England betragtes som det eneste Tilbørlige for Kvinden. Men idet Corinna saaledes søger at udvide Oswalds Blik og smidiggøre hans stive Aand, der bestandig springer tilbage i de tilvante Fuger, iværksætter hun samtidig Læserens Opdragelse. Paa Følelsernes Omraade fortsætter hun den samme Gerning som vi har set hende i Færd med paa Ideernes. Hun skitserer de første Grundrids til en Lære om Folkesjælene endog for de inderligste Følelsers Vedkommende. Hendes Landsmænd forsøgte dengang, omtrent som Tyskerne nutildags, i forfængelig Overbevisning om, at de alene sad inde med Civilisationen, at udslette Nabolandenes Nationalfarve. Dybest inde vil hun derfor vise dem, at deres